

Gebeden

O God, dat wij onszelf hervinden in de eenvoud,
het opbrengen om bescheiden te zijn,
anderen al het goede te gunnen,
niet meer te tillen aan wat ons klein maakte,
ons hoofd op te richten en te kijken,
te luisteren, te leven en te doen,
en zo bij te mogen dragen aan iets groots,
groter dan wij nu nog zien of kunnen bedenken,
een vrede die alle verstand te boven gaat.

Wij bidden voor elkaar,
om aandacht, zorg, aardig zijn en voorkomendheid
om erbij mogen horen, gezien worden, er mogen zijn

om somberheid die op de vlucht slaat
om vrolijkheid die veel rimpels gladstrijkt
om aanraking die ruimte laat en eerbiedig is
om ruimte waarin ieder zich thuis voelt
om woorden die zorgvuldig zijn
om daden die ontroeren en vrij maken.

En zo bidden wij, o God,
om de stilte achter alle woorden
om stilte in vele gesprekken
om stilte in de omgangsvormen
om stilte als er echt wat gezegd wordt
om stilte die de angst tot rust brengt
om stilte in alle stormen van het leven
om stilte die vertrouwd voelt
om stilte die uw koninkrijk dichtbij haalt.
Amen.

Lied: Midden in de winternacht (Randstadbundel 163)

1. Midden in de winternacht
ging de hemel open
die ons heil der wereld bracht,
antwoord op ons hopen.
Elke vogel zingt zijn lied,
herders waarom zingt gij niet?
Refrein:
Laat de citers slaan,
blaast de fluiten aan
Laat de bel, laat de trom,
laat de beltrom horen:
Christus is geboren.

2. Ondanks winter, sneeuw
en ijs,
bloeien alle bomen,
want het aardse paradijs
is vannacht gekomen.
Elke vogel zingt zijn lied,
herders waarom danst gij
niet?
Refrein

3. Ziet, reeds staat de
morgenster
stralend in het duister,
want de dag is niet meer ver,
bode van de luister
die ons weldra op zal gaan.
Herders blaast uw fluiten aan:
Refrein:
Laat de bel bim-bam,
laat de trom, rom-rom
kere om, kere om,
laat de beltrom horen:
Christus is geboren!

Deze liturgie is samengesteld door Aart Mak, pastor bij Kerk Zonder Grenzen (het omroepgesticht van Radio Bloemendaal) en redactielid van *Open Deur*. De gebeden zijn ook van zijn hand. Andere teksten zijn (tenzij anders vermeld) afkomstig

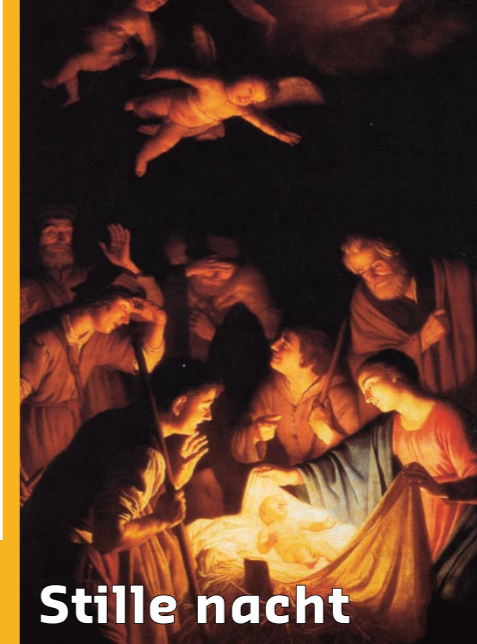
uit het kerstnummer van oecumenisch maandblad *Open Deur*, december 2011. Losse nummers van *Open Deur* zijn te bestellen bij Boekencentrum Uitgevers, tel. 079-3628628, e-mail: abonnementen@boekencentrum.nl.

Een proefabonnement kost 5 euro (4 nummers), een jaarabonnement 30 euro.

Deze liturgie is ook digitaal beschikbaar (met extra suggesties voor liederen en muziek) via www.open-deur.nl.

OPEN
DEUR

OECUMENISCH MAANDBLAD
Jaargang 77 / LITURGIE
December 2011

Stille nacht

Stille nacht Kerst 2011

Welkom

Wij heten ieder welkom. Het is (bijna) Kerst.
We laten even alles voor wat het is. Er is meer aan de hand in het leven.
Maar daarvoor moet je de pas durven inhouden. Of stil worden.
En luisteren, mijmeren, je herinneren, je verlangens voelen opkomen, heimwee voelen, alleen zijn, anderen zien, de stilte van God toelaten.

Licht (kaarsen worden aangestoken)

In de luwte schuilt de waarheid,
in de schaduw wacht het licht,
in de stilte gaan je oren open
in de moeite van het wachten
ligt de ruimte, vind je moed,
in het donker gaan je ogen open
zie je het pas goed

Tekst: Jeroen Zijlstra

Lied: Zomaar een dak boven wat hoofden (Tussentijds 10, couplet 1)

Zomaar een dak boven wat hoofden,
deur die naar stilte openstaat.
Muren van huid, ramen als ogen,
speurend naar hoop en dageraad.
Huis dat een levend lichaam wordt
als wij er binnengaan
om recht voor God te staan.

Gedicht: Kerstmis (Open Deur pagina 9)

Gebed

Wij bidden om stilte, eeuwige God,
stilte waarin wij samenkomen zonder oordeel,
onbevangen, luisterend, open voor wat komt.

Wij bidden om stilte, grote God,
stilte waarin wij tot rust komen,
weg van rumoer, spanning en bezorgdheid.

Wij bidden om stilte, dichtbij God,
stilte waarin wij vertrouwen wat komt,
mensen toelaten, laten komen wat komt.
Amen.

Tekst

Hoe stil en heilig was het eigenlijk, die nacht daar in die stal in Betlehem? In gedachten hoor ik een groepje herders mompelend en rochelend naar binnen schuifelen, een stelletje blatende schapen in hun kielzog. In de hoek van de stal begint de ezel, opgeschrikt door al die aanloop, te balken. Van de weeromstuit zet het kindeke Jezus het op een brullen... Stille nacht, heilige nacht? En opeens begint er iets te dagen. Gaat het in het kerstverhaal niet ook om contrasten? Om een machtige keizer aan de ene kant en twee eenvoudige mensen met hun ezeltje aan de andere? Om hemelse herauten enerzijds en een stelletje haveloze herders anderzijds? Om een koninklijke God die zich wil laten kennen in een kwetsbaar kind? Om licht dat schijnt in de duisternis? Om liefde zonder macht, die sterker is dan macht zonder liefde...

Lied: Komt allen tezamen (Gezang 138 Liedboek voor de kerken)

1. Komt allen tezamen, jubelend van vreugde; komt nu, o komt nu naar Bethlehem! Ziet nu de vorst der engelen hier geboren. Komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden die Koning.	3. Het licht van de Vader, licht van den beginne, zien wij omsluiert, verhuld in 't vlees: goddelijk Kind, gewonden in de doeken! Komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden die Koning.
2. De hemelse engelen riepen eens de herders weg van de kudde naar't schamel dak. Spoeden ook wij ons met eerbiedige schreden! Komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden die Koning.	4. O Kind, ons geboren, liggend in de kribbe, neem onze liefde in genade aan! U, die ons liefhebt, U behoort ons harte! Komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden die Koning.

Uit de Bijbel: De geboorte van Jezus (Lucas 2: 3-19; ook te vinden in Open Deur op pagina 9)

Tekst: 'Maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart...'

Om de woorden in haar hart te bewaren en overleggen, is stilte nodig: een beweging naar binnen. Nog niet uitreiken, duiden, benoemen, maar met je meedragen en laten rijpen als was het een nieuwe zwangerschap. Tot het moment van inzicht komt; dan vallen de gebeurtenissen op hun plaats. De lijn die Lucas uitzet, is geen korte maar een lange lijn, waarbij hij een beroep doet op de lezer om ontvankelijk te blijven en niet te snel te oordelen. De stilte van het hart biedt ruimte voor afweging en ontwikkeling. Het is de stilte van niet meteen reageren, niet meteen etiketteren. Het is eerder aanschouwen, met aandacht gadeslaan. Als je jezelf de ruimte gunt om nog niet te oordelen, kan het hart tot inzicht komen. Als dat moment daar is, wordt het vanzelf helder.

Lied: Stille nacht (Gezang 143 Liedboek voor de kerken)

1. Stille nacht, heilige nacht! Davids Zoon, lang verwacht, die miljoenen eens zaligen zal, wordt geboren in Bethlehems stal, Hij, der schepselen Heer. Hij, der schepselen Heer.	2. Hulploos kind, heilig kind, dat zo trouw zondaars mint, ook voor mij hebt Ge U rijkdom ontzegd, wordt Ge op stro en in doeken gelegd. Leer me U danken daarvoor. Leer me U danken daarvoor.	3. Stille nacht, heilige nacht! Vreed' en heil wordt gebracht aan een wereld, verloren in schuld; Gods belofte wordt heerlijk vervuld. Amen, Gode zij eer! Amen, Gode zij eer!
--	---	---

Tekst: Stilte om mij heen

Stilte is voor mij een onmisbaar element in mijn drukke bestaan. Ik doe niets liever dan op mijn bankje zitten achter het huis in het zonnetje met een bakje koffie, genietend van de stilte. Of een wandeling maken in mijn eentje door de sneeuw. Uiteraard is die stilte relatief. Er is altijd wel geluid op de achtergrond. Kinderen op een speelplein, auto's die door de straat rijden. Maar juist dat soort geluiden laten je de stilte ervaren. Ze doorbreken de stilte en laten je voelen hoe stil het eigenlijk is.

Tekst: Stille stappen (Open Deur pagina 14 en 15)

Lied: Komt, verwondert u hier mensen (Gezang 139 Liedboek voor de kerken)

1. Komt, verwondert u hier mensen, ziet, hoe dat u God bemint, ziet vervuld der zielen wensen, ziet dit nieuwgeboren kind! Ziet, die 't woord is, zonder spreken, ziet, die vorst is, zonder pracht, ziet, die 't al is, in gebreken, ziet, die 't licht is, in de nacht, ziet, die 't goed is, dat zo zoet is, wordt verstoten, wordt veracht.	2. Ziet hoe dat men met Hem handelt, hoe men Hem in doeken bindt, die met zijne godheid wandelt op de vleugels van de wind. Ziet, hoe ligt Hij hier in lijden zonder teken van verstand, die de hemel moet verblijden, die de kroon der wijsheid spant. Ziet, hoe tere is de Here, die 't al draagt in zijne hand.	3. O Heer Jesu, God en mense die aanvaard hebt deze staat, geef mij wat ik door U wense, geef mij door uw kindsheid raad. Sterk mij door uw tere handen, maak mij door uw kleinheid groot, maak mij vrij door uwe banden, maak mij rijk door uwe nood, maak mij blijde door uw lijden, maak mij levend door uw dood!
--	---	---

Verhaal: De os en de ezel (Open Deur pagina 9)